

ISSN 1400-5719

Rapport RL 2001:28

*Olycka med flygplanet SE-EMD
på Göteborg/Säve flygplats, O län,
den 31 maj 2001*

Dnr L-028/01

SHK undersöker olyckor och tillbud från säkerhetssynpunkt. Syftet med undersökningarna är att liknande händelser skall undvikas i framtiden. SHK:s undersökningar syftar däremot inte till att fördela skuld eller ansvar.

Det står var och en fritt att, med angivande av källan, för publicering eller annat ändamål använda allt material i denna rapport.

Rapporten finns även på vår webbplats: www.havkom.se

2001-10-01

L-028/01

Luftfartsverket

601 79 NORRKÖPING

Rapport RL 2001:28

Statens haverikommission har undersökt en olycka som inträffade den 31 maj 2001, på Göteborg/Säve flygplats, O län, med ett flygplan med registreringsbeteckningen SE-EMD.

Statens haverikommission överlämnar härmed enligt 14 § förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor en rapport över undersökningen.

Ann-Louise Eksborg

Monica J Wismar

Henrik Elinder

Rapport RL 2001:28

L-028/01

Rapporten färdigställd 2001-10-01

<i>Luftfartyg: registrering, typ</i>	SE-EMD , Piper PA-28-140
<i>Klass, luftvärdighet</i>	Normal, gällande luftvärdighetsbevis
<i>Ägare/Innehavare</i>	Enskild ägo
<i>Tidpunkt för händelsen</i>	2001-05-31, kl. 19.34 i dagsljus <i>Anm:</i> All tidsangivelse avser svensk sommartid = UTC + 2 timmar
<i>Plats</i>	Göteborg/Säve flygplats, O län, (pos 5746N 01152E; 18 m över havet)
<i>Typ av flygning</i>	Privat
<i>Väder</i>	Metar för Säve kl. 19.50: vind 280°/5 knop, sikt > 10 km, molnmängd 1-2/8 med bas 2 800 fot, temp./daggpunkt +14/+10 °C, QNH 1009 hPa.
<i>Antal ombord: besättning</i>	1
<i>passagerare</i>	1
<i>Personskador</i>	Inga
<i>Skador på luftfartyget</i>	Betydande
<i>Andra skador</i>	Skador på banskylt
<i>Föraren:</i>	
<i>ålder, certifikat</i>	37 år, PPL(A) (Privat Pilot´s License Aeroplane)
<i>total flygtid</i>	71 timmar, varav 6 timmar på typen
<i>flygtid senaste 90 dagarna</i>	23 timmar, varav 6 timmar på typen
<i>antal landningar</i>	27, varav 6 på typen
<i>senaste 90 dagarna</i>	

Statens haverikommission (SHK) underrättades den 31 maj 2001 om att en olycka med ett flygplan med registreringsbe teckningen SE-EMD inträffat på Göteborg/Säve flygplats, O län, samma dag kl. 19.34.

Olyckan har undersökts av SHK som företräts av Ann-Louise Eksborg, ordförande, Monica J Wismar, operativ utredningschef, och Henrik Elinder, teknisk utredningschef.

Undersökningen har följts av Luftfartsverket genom Gun Ström.

Händelseförlopp m.m.

Föraren startade tillsammans med en passagerare från Göteborg/ Säve flygplats vid 18-tiden för att göra en flygning i området norr om Göteborg. Under flygningen beslöt han att göra en s.k. studs och gå på Trollhättans flygplats. Landningen gick normalt och kort efter sättningen drog han på fullgas och startade igen utan att ha använt bromsarna.

De fortsatte flygningen tillbaka till Göteborg/Säve flygplats och fick av flygledaren klart för inflygning till bana 01. Vinden var västlig och föraren höll upp något mot vinden från vänster under inflygningen. Strax före sättningen rätade han upp flygplanet. Sättningen skedde med en fart av ca 60 mph ungefär 600 meter in på banan och något till höger om centrumlinjen. När flygplanet hade rullat 75-100 meter på banan ansatte föraren hjulbromsning.

Flygplanet girade då åt vänster. Föraren släppte bromsen och försökte att korrigera kursen genom att ansätta höger sidoroder men flygplanet fortsatte att gira åt vänster. Han kunde inte förhindra att flygplanet åkte av banan och ut i gräset vid sidan av banbeläggningen. Vid avåkningen kolliderade flygplanets vänstra landställ med en skylt och gjorde sedan en s.k. ground-loop åt vänster.

De ombordvarande skadades inte men flygplanet fick skador på vänster landställ, vänster vinge och höger vingpets.

Spår på landningsbanan visade att flygplanet krängde så kraftigt vid avåkningen att vänster landställ lättade från banan. Kollisionen med skylten vid sidan om banan skedde ca 60 cm över marken.

Flygplanstypen har hydrauliska hjulbromsar som påverkar båda huvudhjulen samtidigt. Bromsarna manövreras med ett reglage placerat under instrumentpanelen.

Efter olyckan har inspektion och funktionskontroll gjorts på flygplanets styr- och bromssystem utan att något fel eller onormalt kunnat konstateras.

Utlåtande

Olyckan orsakades sannolikt av otillräcklig kurshållning i samband med bromsningen under utrullningen. Om bromseffekten initialt inte var helt symmetrisk mellan huvudhjulen kan detta ha varit bidragande.